

En presisering på flere områder:

MVA-kompensasjon

Vi viser til artikkel om MVA-kompensasjon for private enheter i Revisjon og Regnskap nr. 6/2012. Med utgangspunkt i artikkelen vil vi i det følgende kommentere fastlegeordningen, omsorgsboliger, barnevern/BUF-etat og private fagskoler uten godkjenning.

Artikkelen er forfattet av:

Seniorrådgiver
Tor Christian Pettersen
Skatt øst avd. Fastsetting, sek-
sjon MVA

Seniorskattjurist
Andrine K. Lund
Skatt øst avd. Fastsetting,
seksjon MVA

Synspunktene i artikkelen står for forfatternes egen regning

Skattekontoret mottar ofte spørsmål om rett til kompensasjon i forhold til private og ideelle virksomheter som produserer helse- og omsorgstjenester, undervisnings-tjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov, jf. kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c. Vi ser derfor at det er behov for enkelte presiseringer.

Fastleger

I artikkelen er det vist til at selvstendig næringsdrivende leger med fastlegeavtale og fysioterapeuter med kommunal driftsavtale ikke omfattes av kompensasjonsordningen.

Vi vil bemerke at det kom en presisering i kompensasjonsloven § 2 annet ledd i 2008 med følgende ordlyd: «Denne loven gjelder ikke privatpraktiserende allmennleger og privatpraktiserende fysioterapeuter». Det er altså uten betydning om det foreligger fastlegeavtale/driftsavtale med kommunen eller ikke. Ingen privatpraktiserende allmennleger eller privatpraktiserende fysioterapeuter omfattes av kompensasjonsordningen.

Omsorgsboliger

I artikkelen fremgår det at lovpålagte sosiale tjenester vil være nødvendig bistand til de som har et særlig hjelpebehov, avlastnings-tiltak, støttekontakt, plass i institusjon, eller rett til særlig tilrettelagt bolig, f.eks.

omsorgsboliger. Det fremstår dermed som at omsorgsboliger er en lovpålagt oppgave og derfor kompensasjonsberettiget.

Vi vil presisere at utleie av omsorgsbolig i seg selv ikke er en lovpålagt oppgave.

Høyesteretts dom av 19. februar 2010 (Stiftelsen Utleieboliger i Alta) innebærer imidlertid at utleie av særskilt tilrettede boliger for *heldøgns* omsorg og pleie vil omfattes av kompensasjonsordningen når utleien skjer i et samvirke med kommunen, dvs. at kommunen har tildelingsrett til boligene.

At botilbudet må være integrert i tilbudet med *heldøgns* omsorg og pleie, stiller visse krav til omfanget av de lovpålagte tjenestene. Skattedirektoratet har i melding nr. 15/2011 av 20. desember 2011 uttalt at det må foreligge vedtak om lovpålagte jevnlig døgkontinuerlige omsorgstjenester etter kommunehelsetjenesteloven eller sosialtjenesteloven (fra 1. januar 2012: helse- og omsorgstjenesteloven). Skattedirektoratet har lagt til grunn at når det innvilges jevnlig hjemmesykepleie og man samtidig er tilknyttet en egen personalbase med 24 timers alarmsystem ved det boligkomplekset man tilhører, så foreligger det heldøgns omsorg og pleie i kompensasjonslovens forstand.

ter etter kommunehelsetjenesteloven eller sosialtjenesteloven (fra 1. januar 2012: helse- og omsorgstjenesteloven). Skattedirektoratet har lagt til grunn at når det innvilges jevnlig hjemmesykepleie og man samtidig er tilknyttet en egen personalbase med 24 timers alarmsystem ved det boligkomplekset man tilhører, så foreligger det heldøgns omsorg og pleie i kompensasjonslovens forstand.

Barnevern/BUF-etat

I artikkelen er det vist til en uttalelse av 16. april 2010 hvor Skattedirektoratet har lagt til grunn at private enheters levering av institusjonstjenester innen barnevern ikke omfattes av kompensasjonsordningen. Videre vises det i artikkelen til at det vil være unntak for private som leverer institusjonstjenester til Oslo kommune, idet Oslo kommune er lovpålagt å etablere og drifte institusjoner etter barnevernloven § 2–3a.

Vi vil bemerke at dette stemmer med tidligere uttalelser fra Skattedirektoratet, men at det her må sees hen til Skattedirektoratets uttalelse av 10. november 2010, omtalt nedenfor.

Etter kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c er det bare private og ideelle virksomheter som produserer helse- og omsorgstjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov, som omfattes av kompensasjonsordningen. I forarbeidene til kompensasjonsloven er det uttalt at det med lovpålagte oppgaver menes ytelser som den enkelte har rettskrav på å motta.

Barnevernloven er ingen rettighetslov, slik at den enkelte ikke har noe rettskrav på tjenester etter loven. Dette følger av forarbeidene til barnevernloven. Vi viser også til St. meld. nr. 40 (2001–2002) hvor det fremgår at «Barnevernlova inneholdt i dag ikke ein lovbestemt rett for barn til å

OMFATTES IKKE: Ingen privatpraktiserende allmennleger eller privatpraktiserende fysioterapeuter omfattes av kompensasjonsordningen.

motta barneverntjenester, sjølv om lova slik ho er i dag, legg plikt på barnevernet på fleire område.»

Skattedirektoratet har i brev av 10. november 2010 presisert at ingen private virksomheter som yter tjenester etter barnevernloven, verken i form av barnevernsinstitusjoner eller andre tiltak, omfattes av kompensasjonsordningen. Det er uten betydning om dette skjer på oppdrag fra Oslo kommune. Det foreligger dermed ikke rett til kompensasjon i disse tilfellene.

Private fagskoler uten godkjenning

Vi vil presisere at overskriften «Private fagskoler uten godkjenning» kan være gjenstand for misforståelse da det kan fremstå som at private fagskoler med god-

kjenning som fagskole omfattes av kompensasjonsordningen.

Vi viser til at avsnittet i artikkelen gjenspeiler rettstilstanden, men at slik vi leser det blir det en uklar sammenblanding av videregående skoler og fagskoler.

Fagskole er på et nivå over videregående skole, men under høgskolenivå (altså et slags mellomnivå). Men i tilfellet som artikkelen omtaler, så gjaldt det en fagskole som underviste i et kurs på videregående skoles nivå.

Etter fagskoleloven skal fylkeskommunen sørge for at det tilbys godkjent fagskoleutdanning som tar hensyn til lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov innen-

for prioriterte samfunnsområder. Det foreligger imidlertid ikke noe rettskrav på slik undervisning, og dermed er dette ikke omfattet av kompensasjonsloven. Det avgjørende blir at skolen må være godkjent etter privatskoleloven.

Vi ønsker derfor å presisere at en privat videregående skole godkjent etter privatskoleloven omfattes av kompensasjonsloven. Privat videregående skole som ikke er godkjent etter privatskoleloven omfattes derimot ikke av kompensasjonsloven. Dette gjelder selv om skolen underviser i tilsvarende fag som på fylkeskommunens videregående skoler. Fagskole godkjent etter fagskoleloven er ikke kompensasjonsberettiget, da dette er et nivå over videregående skole og dermed ikke medfører noe rettskrav.

Tilsvaret til Jim Krüger Olsen – behov for nyansering av avklaring?

Mer om prosessoppdrag for norske domstoler

Artikkelen er forfattet av:

Advokat (H)
Kåre I. Møljord
Arntzen de Besche advokatfirma
Han er leder av avdelingen for
tvisteløsning og prosedyre

Jim Krüger Olsen¹ hevder i Revisjon og Regnskap nr. 8/2012 at Høyesterett i en dom har «lagt til grunn at prosessoppdrag for norske

domstoler ikke er fjernleverbare». Jeg er tvilende til om dommen har en slik generell rekkevidde.

Kommentaren (i RR8–2012 s. 54) gjelder Rt. 2012 s. 1547 som avgjorde at «et norsk advokatfirma skal fakturere hele prosessoppdraget – også den del av det som gjelder forberedende arbeid – med merverdiavgift»².

Fjernleverbare tjenester – Høyesteretts avgjørelse

Definisjonen av fjernleverbare tjenester i forskrift nr. 684 av 15. juni 2001 (forskrift

nr. 121) § 1 første ledd, andre og tredje punktum lyder³ slik:

«Forskriften gjelder kun tjenester som kan fjernleveres. Med dette menes tilfeller hvor utførelsen eller leveringen av tjenesten etter tjenestens art ikke eller vanskelig kan knyttes til et bestemt fysisk sted.»

Høyesterett slo innledningsvis fast at vanlig rådgivningsvirksomhet fra en norsk advokat til en næringsdrivende klient i utlandet som hovedregel vil være fjernleverbar, og dermed avgiftsfri. Det ble også ansett helt klart at prosessoppdrag i form

¹ Seniorskattejurist i Skattedirektoratet. Forfatteren understreker imidlertid uttrykkelig – prisverdig – at artikkelen «ikke gir uttrykk for skatteetatens offisielle syn», uten at det dermed er klart om skatteetatens har et annet syn.

² Sitat fra sammendraget.

³ Fritaket er nå regulert i lov om merverdiavgift § 6–22, og definisjonen av fjernleverbare tjenester er nå inntatt i lovens § 1–3 bokstav i.